

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Gatunki obce i inwazyjne dla środowiska naturalnego, PG_00143498						
Kierunek studiów	Ochrona zasobów przyrodniczych (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2027/2028		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	3		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	5		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Biologii -> Katedra Genetyki Ewolucyjnej i Biosystematyki -> Pracownia Biosystematyki i Ekologii Bezkręgowców Wodnych						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Agata Szwarc				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		2.0		8.0	25
Cel przedmiotu	Pogłębienie znajomości pojęć związanych z organizmami obcymi i inwazyjnymi.						
	Przedstawienie fenomenu środowiska naturalnego Polski na tle podobnych klimatycznie regionów o znacznie większej liczbie niebezpiecznych gatunków, w tym pasożytów groźnych także dla człowieka.						
	Przedstawienie podziału gatunków obcych z uwagi na oddziaływanie w środowisku naturalnym oraz zagrożeniem dla rodzimej różnorodności biologicznej w tym także człowieka.						
	Zapoznanie studentów z możliwymi drogami migracji organizmów obcych.						
	Zaznajomienie studentów z problematyką związaną z określeniem, czy dany gatunek obcy może stać się organizmem inwazyjnym lub konfliktowym w układzie Polskich siedlisk i ekosystemach.						
	Wskazanie wielorakich skutków pojawiania się gatunków obcych, w tym inwazyjnych na terenie Polski.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[OZPL3_K08] Absolwent jest gotów do systematycznej aktualizacji wiedzy przyrodniczej i jej praktycznego zastosowania	Student systematycznie aktualizuje wiedzę przyrodniczą i zna jej praktyczne zastosowania	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[OZPL3_K01] Absolwent jest gotów do poznania ograniczeń we własnej wiedzy i rozumie potrzebę stałego uczenia się i rozwoju	Student zna ograniczenia własnej wiedzy i rozumie potrzebę stałego uczenia się i rozwoju	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[OZPL3_U03] Absolwent potrafi wyszukiwać i korzystać z dostępnych źródeł informacji biologicznej, w tym ze źródeł elektronicznych oraz krytycznie je analizuje	Student wyszukuje i korzysta z dostępnych źródeł informacji biologicznej, w tym ze źródeł elektronicznych oraz krytycznie je analizuje	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[OZPL3_W14] Absolwent zna i rozumie w stopniu zaawansowanym związki między osiągnięciami nauk przyrodniczych a możliwościami ich wykorzystania w życiu społeczno-gospodarczym z uwzględnieniem zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej	Student objaśnia związki między osiągnięciami nauk przyrodniczych a możliwościami ich wykorzystania w życiu społeczno-gospodarczym z uwzględnieniem zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[OZPL3_U08] Absolwent w dyskusji ze specjalistami potrafi posługiwać się językiem naukowym typowym dla nauk biologicznych	Student w dyskusji ze specjalistami potrafi posługiwać się językiem naukowym typowym dla nauk biologicznych	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[OZPL3_W04] Absolwent zna i rozumie w stopniu zaawansowanym charakterystykę, systematykę oraz ewolucję wybranych grup organizmów, podstawowe koncepcje i mechanizmy ewolucji	Student przedstawia charakterystykę, systematykę oraz ewolucję wybranych grup organizmów, opisuje podstawowe koncepcje i mechanizmy ewolucji	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	Wyjaśnienie pojęć: gatunek obcy, gatunek inwazyjny. Omówienie warunków środowiska naturalnego Polski na tle innych regionów o podobnych warunkach klimatycznych. Podział obcych gatunków pod kątem oddziaływań na środowisko naturalne oraz na bezpieczeństwem ludności. Drogi migracji gatunków obcych do Polski oraz drogi rozprzestrzeniania się w środowisku naturalnym. Tolerancja warunków siedliskowych, a możliwość zasiedlenia terenów spoza obszaru występowania. Metody diagnozy potencjalnej możliwości zasiedlenia środowiska naturalnego Polski przez różnego typu gatunki obce pochodzące z różnych obszarów zoogeograficznych. Karta charakterystyki gatunku obcego / inwazyjnego. Personifikacja gatunków groźnych (dla środowiska i człowieka) w mediach oraz moda na posiadania i handel zwierzętami potencjalnie inwazyjnymi. Wpływ rozwoju cywilizacji, a możliwość rozprzestrzeniania się gatunków obcych. Ochrona środowiska naturalnego, a rozprzestrzenianie gatunków obcych. Edukacja społeczeństwa jako ważny czynnik ochrony przyrody i zapobiegania rozprzestrzenianiu się gatunków obcych.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Brak wymagań		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Obecność	80.0%	0.0%
	Egzamin	51.0%	80.0%
	Esej	51.0%	20.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Krzysztofiak L., Krzysztofiak A. [red.]. 2015. Inwazyjne gatunki obcego pochodzenia zagrożeniem dla rodzimej przyrody. Stowarzyszenie Człowiek i Przyroda, Krzywe. Podbielkowski Z. 1995. Wędrowki roślin. Wyd. Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa, ss. 239. Tokarska-Guzik B. 2005. The establishment and spread of alien plant species (kenophytes) in the flora of Poland. Wydawnictwo UŚ, Katowice, ss. 192.	

	Uzupełniająca lista lektur	Głowaciński Z., Okarma H., Pawłowski J., Solarz W. [red.] 2012. Gatunki obce w faunie Polski. Wyd. Internetowe. Instytutu Ochrony Przyrody PAN w Krakowie. http://www.iop.krakow.pl/gatunkiobce/ Sudnik-Wójcikowska B., Koźniewska B. 1988. Słownik z zakresu synantropizacji szaty roślinnej. Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, ss. 93. Zajac M., Zajac A., Tokarska-Guzik B. 2009. Extinct and endangered archaeophytes and the dynamics of their diversity in Poland. Biodiv. Res. Conserv. 13: 17-24 Zajac M., Zajac A. 2009a. Apophytes as invasive plants in the vegetation of Poland. Biodiv. Res. Conserv. 15: 35-40.
	Adresy eZasobów	Adresy na platformie eNauczanie:
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Pojęcia: gatunek obcy, gatunek inwazyjny. Drogi migracji gatunków obcych do Polski. Karta charakterystyki gatunku obcego / inwazyjnego.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.